

Meers

De rijkdom van de Grensmaas

Resultaat van grindwinning, rivierdynamiek én begrazing

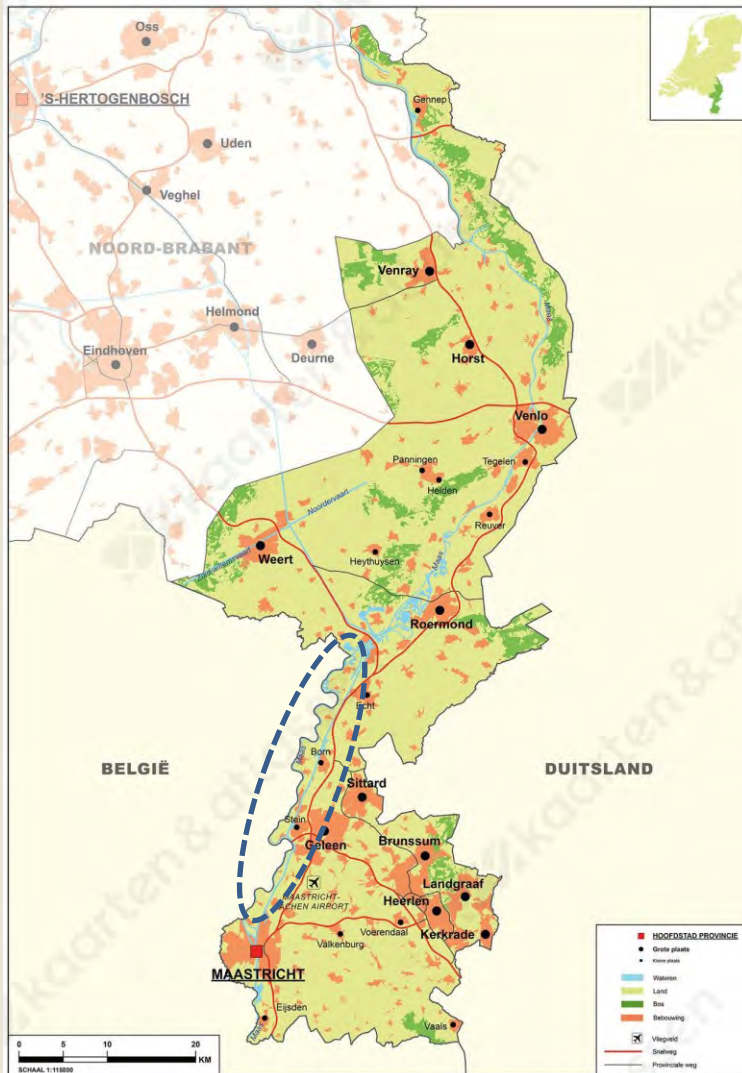
HETTIE MEERTENS

- 1. Grensmaas**
- 2. Grensmaasproject**
- 3. Introductie grote grazers**
- 4. Rijkdom van de Grensmaas**
- 5. Begrazing: natuurlijk ↔ agrarisch**

1. Grensmaas

Ligging van de Grensmaas

- Zuid- en Midden-Limburg (50 km)
- Grens Nederland en Vlaanderen
- Hoofdader B-NL landschapspark
“ RivierPark MaasVallei ”

Karakter van de Grensmaas

- **Grindrivier**
- **Regenrivier**
- **Afvoer 10 - 3.000 m³/sec**
- **Niet gestuwd**
- **Zeer bochtig, niet gekanaliseerd**
- **Onbevaarbaar**
- **Vaste breedte van 60 meter...**
- **Ingeklemd tussen zomerdijken...**

Meers

2. Grensmaasproject

Grensmaasproject

- **Rivierverruiming/ hoogwaterbescherming**
- **Grindwinning**
- **Natuurontwikkeling**
- **Ontwikkeling eco-toerisme**

- Grootste rivierproject van Nederland (2008 - 2027)
- Vlaanderen realiseert een vergelijkbaar project

Beoogde resultaten

52 miljoen ton grind

5 x meer
hoogwaterbescherming

40 km natuurlijke grindrivier

1250 hectare
struinnatuur

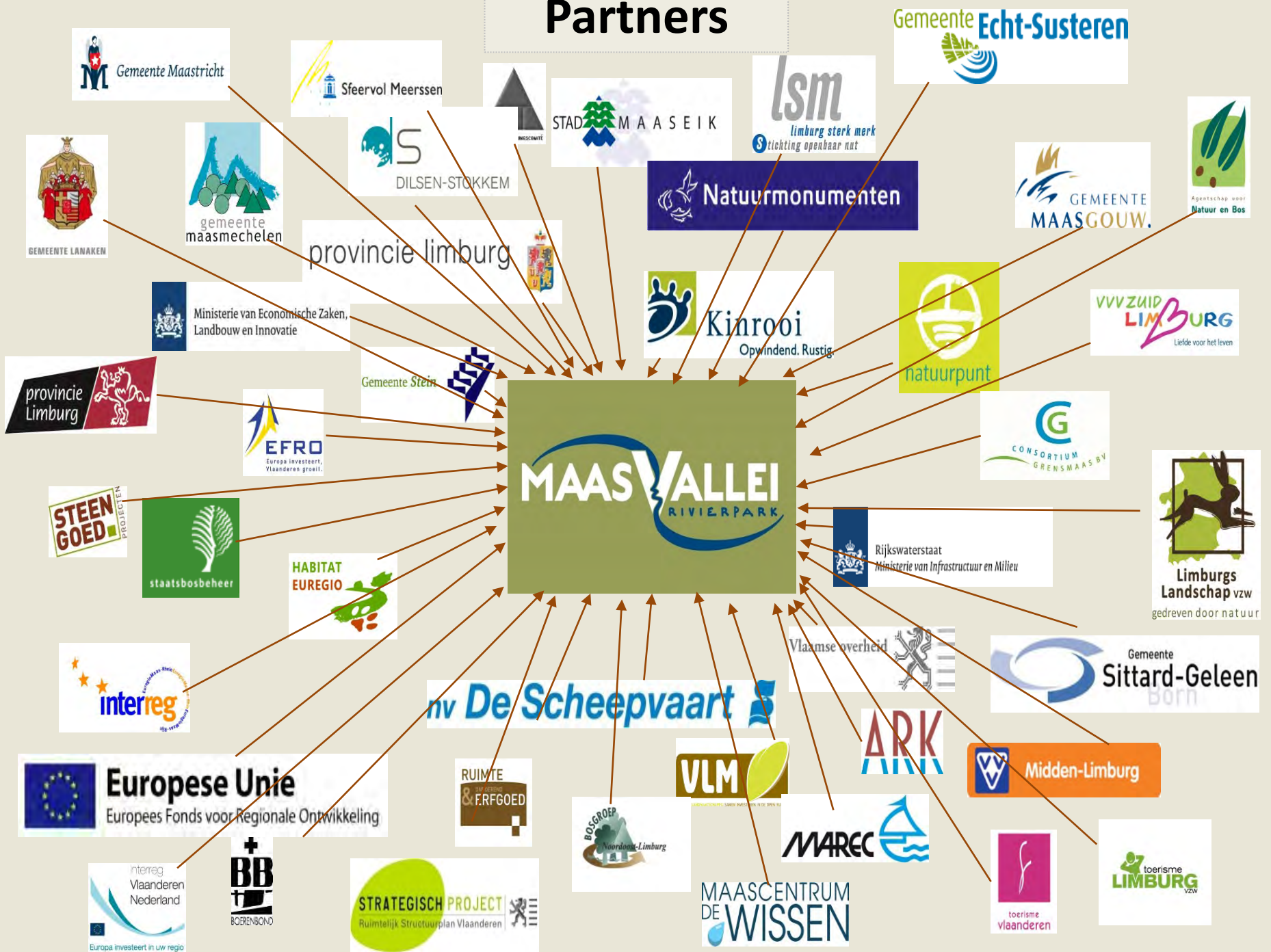
100 km fietsplezier

4 uur kanoavontuur

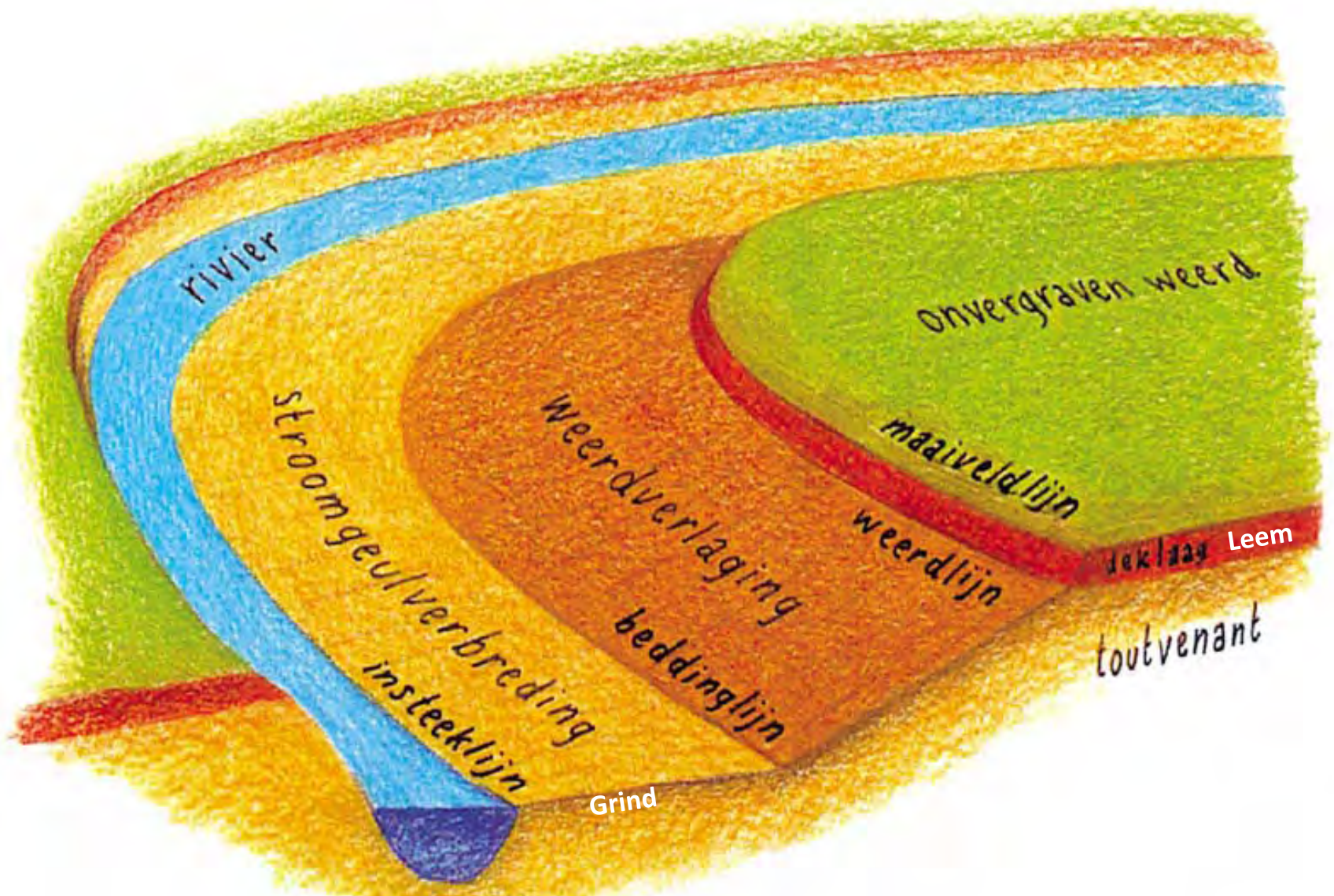
Partners

Afgraving van de Maasoever

Afgraving van de Maasoever

Afgegraven en dan?

Borgharen

Ontwikkeling vegetatie

Borgharen

Natuurlijke successie

- Kale bodem
- Pioniervegetatie
- Grasland / ruigte
- Struwelen
- Bos

Natuurlijke successie

- Kale bodem
- Pioniervegetatie
- (Grasland en ruigte)
- Struwelen
- Bos

Ontwikkeling pionierbos

Hochter Bampd

3. Introductie grote grazers

https://www.youtube.com/watch?v=IsrAu0M-f_Y

Dwaalfilm.eu: Langs de nieuwe Grensmaas worden grote grazers vrijgelaten

Ontwikkeling vegetatie

Borgharen

Borgharen

Borgharen

Borgharen

Koningssteen

Koningssteen

Itteren

Begrazing én rivierdynamiek

Hochter Bamd

Meers

4. Rijkdom van de Grensmaas

Rijkdom dankzij...

- **UNIEKE GRINDMILIEUS**
- **RIVIERDYNAMIEK**
- **AFGRAVINGEN (RIVIERONTWERP)**
- **ROBUUSTHEID**
- **RIJKE ACHTERLAND (ARDENNEN)**
- **VARIATIE IN BODEMTYPES EN VOCHTIGHEID**
- **BEGRAZING**

Borgharen

Borgharen

Begrazing

ETEN

- Grazen
- Knagen en schillen
- Wortels uitgraven

VACHTVERZORGING

- Zandbaden
- Schuren tegen bomen en struiken

POEPEN

- Nutriënten verspreiden
- Bodemstructuur verbeteren
- Bodemleven verbeteren

RENNEN EN LOPEN

- Open trappen van vegetatie

BIJZONDERE INTERACTIES

- Met andere diersoorten

SOCIAAL GEDRAG

- Stierenkuilen maken
- Subgroepen vormen
- Vechten

5. Begrazing: natuurlijk ↔ agrarisch

SPECTACULAR

Roosteren

GEMENGDE BEGRAZING

Meers

EXTENSIEVE JAARROND BEGRAZING

Koningssteen

WINTER BEGRAZING

ZELF-REDZAAM GEHARD EN ERVAREN

GEHARD EN WEINIG EISEND

VRIJ VAN MEDICIJNEN

HET RECHT VAN DE STERKSTE

V R A G E N ?

B E D A N K T